

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 26/5 04 om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).

(Redegørelse nr. R 19).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Resumé

På ministerrådsmødet i Maastricht i december 2003 gav OSCE sit bud på organisationens fremtidige rolle i lyset af de nye sikkerhedspolitiske udfordringer. Det skete i form af en ny sikkerhedsstrategi udarbejdet under dansk ledelse. Med sin brede medlemskreds, et omfattende sikkerhedsbegreb og rollen som dialogforum har OSCE et godt udgangspunkt for at imødegå de nye udfordringer.

Maastricht-ministerrådet traf konkrete beslutninger om en styrket indsats mod terrorisme, et tættere samarbejde med OSCE's partnere omkring Middelhavet og i Asien, et forstærket økonomisk samarbejde, inddragelse af nye områder i arbejdet for menneskerettigheder og demokrati samt en ambitiøs indsats mod menneskehandel. Resultaterne, hvoraf mange også er danske mærkesager, vidner om et effektivt og vellykket hollandsk formandskab i 2003. På grund af russisk modstand kunne der ikke opnås enighed om en samlet politisk erklæring om Moldova og Georgien. Det hollandske formandskab valgte således at slutte mødet uden en erklæring.

Med udvidelsen udgør EU-medlemmer næsten halvdelen af OSCE's 55 deltagerstater. Det gør EU til en vigtig aktør i OSCE. Der er et stadig tættere samarbejde mellem OSCE og EU – såvel politisk som i felten. Det betyder bl.a., at EU kan fremme sine mål om et frit, demokratisk og sikkert Europa også gennem OSCE.

OSCE's 17 feltmissioner er en vigtig praktisk del af organisationens virksomhed. Balkan er stadig den region, hvor OSCE er stærkest til stede. Med EU's øgede engagement er det naturligt, at OSCE efterhånden udfaser de meget store missioner fra 1990'erne til fordel for andre samarbejdsformer. Til gengæld styrker OSCE sin lokale tilstedeværelse i Kaukasus og Centralasien. Her er fokus bl.a. på en række »frosne« konflikter, menneskerettigheder og på terrorismebekæmpelse.

Samarbejdet mellem OSCE's Parlamentariske Forsamling og regeringsdelen bliver stadig bedre. Det fælles engagement i forhold Belarus er et eksempel herpå.

Det bulgarske formandskab for 2004 har som en hovedopgave at udmønte beslutningerne fra ministerrådsmødet i Maastricht. Fra dansk side vil der bl.a. blive lagt vægt på terrorismebekæmpelse, et styrket samarbejde med Middelhavs-partnerne og Afghanistan og OSCE's fortsatte tilpasning til det nye sikkerhedslandskab.

1. OSCE i det nye sikkerhedslandskab

OSCE's forløber, Helsinki-processen, blev skabt som instrument til at fremme dialogen under den Kolde Krig. Det bidrog til Murens fald. Siden 1989 har OSCE bidraget til demokratisering og stabilitet i en række nye stater, især på Balkan. Sikkerhedslandskabet er imidlertid under stadig forandring.

OSCE tæller som bekendt landene i Europa, Nordamerika, Kaukasus og de fem centralasiatiske republikker. OSCE's brede medlemskreds er et vigtigt aktiv og en platform til på en og samme tid at styrke de transatlantiske bånd og at inddrage Rusland i den europæiske sikkerhedsarkitektur. OSCE spiller en vigtig rolle som dialogforum og normdanner og bidrager til at undgå nye skillelinjer på et forandret Europakort.

Det vellykkede hollandske OSCE-formandskab i 2003 formåede at bringe OSCE's tilpasningsproces videre. Ministerrådsmødet i Maastricht vedtog i december 2003 en ny sikkerhedsstrategi for organisationen. Strategien er udarbejdet under dansk ledelse. Den giver et sammenhængende bud på OSCE's rolle i forhold til det, der i dag har vokset sig stort som udfordringer mod sikkerhed og stabilitet. Det gælder bl.a. stater i opløsning, etniske konflikter, organiseret kriminalitet på tværs af landegrænser, krænkelse af menneskerettigheder, intolerance og diskrimination osv. Med sit brede sikkerhedsbegreb, der omfatter politisk-militære og økonomisk/miljømæssige emner såvel som spørgsmål om menneskerettigheder og demokrati, har OSCE et godt udgangspunkt for at tackle de nye udfordringer. Den brede indsats mod nogle af de forhold, der kan give anledning til terrorisme, herunder dårlig regeringsførelse, undertrykkelse af civilsamfund og menneskerettigheder og manglende demokratiske institutioner, giver organisationen en særlig rolle i det globale netværk mod terrorisme – ikke mindst i lande i Centralasien og Kaukasus.

OSCE samarbejder desuden tæt med andre internationale aktører som FN, EU, NATO og Europarådet med henblik på at styrke konfliktforebyggelse, krisestyring og post-konflikt håndtering. Den nye sikkerhedsstrategi går ud fra, at alle bør have en interesse i, at dette samarbejde bliver endnu bedre. Ikke mindst udbygningen af samarbejdet med EU er en dansk prioritet, som det danske EU formandskab i 2002 satte stor fokus på.

En vigtig del af OSCE's arbejde udføres af de 17 feltmissioner på Balkan, i Kaukasus og Centralasien. Dette arbejde er også under forandring. Efterhånden som EU øger sine aktiviteter på Balkan, skifter OSCE gradvis fokus mod Moldova, Kaukasus (bl.a. de »frosne« konflikter i Georgien og Nagorno-Karabakh) og Centralasien (især terrorismebekæmpelse).

I 2003 har Danmark især arbejdet for sine udenrigspolitiske målsætninger inden for rammerne af den nye sikkerhedsstrategi. Strategien dækker en række danske mærkesager. Det gælder f.eks. styrkelsen af OSCE som dialogforum, inddragelsen af nye områder i arbejdet for menneskerettigheder og demokrati, nye tiltag mod terrorisme, tættere samarbejde med partnerlandene omkring Middelhavet og i Asien samt et forstærket samarbejde om økonomiske spørgsmål som middel til i endnu højere grad at engagere Rusland.

Af OSCE's årsbudget, på 1,3 mia. kr. udgjorde Danmarks bidrag 29 mio. kr. i 2003. Hertil kommer ca. 600.000 kr. til konkrete OSCE-projekter på landniveau, bl.a. til forberedelse af valget efter »rose-revolutionen« i Georgien. Desuden støtter Danmark OSCE ved udsendelse af eksperter, særligt til missionerne. I 2003 var der 11 udsendte danskere på Balkan, i Georgien, Tadjikistan samt i OSCE's sekretariat og institutioner. Endelig udsender Danmark løbende valgobservatører, der samarbejder med valgobservatører fra OSCE's Parlamentariske Forsamling.

2. Ministerrådsmødet i Maastricht

Ministerrådsmødet i Maastricht i december 2003 traf en række vigtige beslutninger. I første række står den nye *OSCE-sikkerhedsstrategi*. Den afspejler grundlæggende den samme trusselsanalyse som EU's. Strategien konstaterer, at OSCE spillede en væsentlig rolle for ændringerne i Europa i slutningen af det 20. århundrede. Sikkerhedsmiljøet i det nye samarbejdende Europa har imidlertid ændret sig. Truslerne kommer nu især fra et negativt samspil mellem en række

samfundsmæssige faktorer: dårlig regeringsførelse, krænkelse af grundlæggende friheder, uens økonomisk udbytte af globalisering, miljømæssige trusler, negativ sundhedsmæssig udvikling m.v. Dertil kommer truslen fra ikke-statslige aktører – terrorister og andre organiserede kriminelle. Sådanne trusler går på tværs af grænser og udsætter også i højere grad end før OSCE-regionen for trusler udefra.

Strategien har genetableret noget af den balance mellem organisationens tre indsatsområder, som lå til grund for Helsingfors-processen, og som især en række østeuropæiske lande med Rusland i spidsen løbende har efterlyst. Det er ikke uvigtigt for organisationens fortsatte funktionsduelighed, at det lykkedes alle at blive enige om, hvordan der skal ses fremad.

Strategien vil blive understøttet af en række konkrete initiativer. Det gælder bl.a. et grundigt udredningsarbejde for at styrke den indsats i forbindelse med grænsebevogtning og grænseforvaltning, som OSCE allerede er stærkt engageret i, ikke mindst i Centralasien. Det gælder et øget samarbejde med og øget inddragelse af organisationens partnerlande ved Middelhavet og i Asien, heriblandt Afghanistan, som allerede er godt i vej. Og det gælder et udspil til et styrket internationalt samarbejde om truslerne mod sikkerhed og stabilitet, i tråd med FN's ønske om et bedre globalt netværk for den internationale indsats.

En række delbeslutninger fra Maastricht tjener samme overordnede formål. Inden for *terrorismebekæmpelse* førte et amerikansk initiativ til en beslutning om, at OSCE-landene skal søge fuld overholdelse af ICAO-standarderne for rejsedokumentsikkerhed inden udgangen af 2004 og skal begynde at udstede maskinlæsbare pas inden udgangen af 2005. Der blev truffet beslutning om oprettelse af et elektronisk baseret netværk mellem hovedstædernes antiterrorerksperter. Der blev endelig opnået enighed om en styrket indsats til bekæmpelse af spredning af MANPADS, skulderbårne jord-til-luft missiler, der udgør en betydelig trussel mod den civile luftfart.

En særskilt handlingsplan styrker OSCE's *økonomiske og miljømæssige dimension*. Den er i høj grad et kompromis mellem på den ene side Rusland og på den anden side EU. Strategien omfatter forstærket samarbejde på det økonomiske område, fremme af god regeringsførelse, sikring af bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse. Tanken er ikke at gøre OSCE til en ny bistands-

organisation. Organisationen har hverken ekspertisen eller de finansielle ressourcer hertil. Men OSCE kan hjælpe lande med at få den nødvendige rådgivning og bistand. OSCE har takket være sin øvrige indsats stærke bånd til de politiske beslutningstagere, som bistandsorganisationerne og de finansielle institutioner ikke nødvendigvis har, og kan derfor spille en vigtig formidlerrolle.

Endnu en beslutning rettet mod bekæmpelsen af nye sikkerhedstrusler tog udgangspunkt i det hollandske formandskabs mærkesag, *kampen mod menneskehandel*. Dette fænomen, der omtales som »moderne slaveri«, anses for at være et stort og stigende problem i hele OSCE-området. OSCE ønsker at spille en synlig rolle i kampen mod menneskehandel og har vedtaget en handlingsplan med vejledning til deltagerstaterne om, hvordan fænomenet kan bekæmpes. Der er truffet beslutning om oprettelse af et nyt embede som OSCE-formandskabets særlige repræsentant på området. Stabilitetspagtens hidtidige koordinator for spørgsmål om menneskehandel og tidligere østrigsk minister for ligestilling, Helga Konrad, er netop udnævnt til at varetage stillingen. Den særlige repræsentant skal have en koordinerende funktion – både i forhold til OSCE, deltagerstaterne og andre internationale organisationers indsats.

Desværre kunne der på Maastricht mødet ikke opnås enighed om en samlet politisk erklæring eller om regionale erklæringer om Moldova og Georgien – to konflikter, hvor OSCE traditionelt er tildelt en vigtig mæglerrolle. Det strandede på uenighed om omtale af Ruslands forpligtelser afgivet i Istanbul i 1999 om militær tilbagetrækning fra de to lande. Det hollandske formandskab valgte – med Danmarks fulde opbakning – hellere at ville slutte uden disse erklæringer end ende med relativt svage tekster.

3. OSCE og EU: Tæt politisk og praktisk samarbejde

EU fylder meget i OSCE. Det udvidede EU udgør næsten halvdelen af medlemskredsen, og EU er en meget aktiv medspiller i debatten i OSCE – både i det Permanente Råd af faste OSCE-repræsentanter og i de forskellige arbejdsgrupper i Wien.

Der er de seneste år blevet gjort en stor indsats for at styrke samarbejdet mellem EU og OSCE, herunder ikke mindst under det danske EU formandskab i efteråret 2002. Der holdes nu regelmæssige møder mellem de to organisationer, både på politisk og på embedsmandsni-

veau. Det er blevet tradition, at hvert EU-formandskabs udenrigsminister aflægger besøg i det Permanente Råd, ligesom EU's repræsentanter i OSCE-deltagerstater hyppigt er i Wien, gerne sammen med OSCE-missionschefer fra samme værtsland. Tilsvarende aflægger OSCE's missionschefer og medarbejdere fra OSCE-sekretariatet stadigt hyppigere besøg i Bruxelles.

OSCE har brug for politisk og finansiell opbakning fra EU til at løfte de opgaver, hvor organisationen har fået tildelt en førende rolle. EU kan fremme sine mål om et frit, demokratisk og sikkert Europa også gennem OSCE. Der er et voksende antal eksempler på, at EU vælger at bruge også dette instrument.

Problemerne med udbryderrepublikken Transnistrien i Moldova er et af de områder, hvor EU og OSCE har haft et nyttigt samspil. EU støtter OSCE's bestræbelser på at fremme forhandlingerne mellem de to parter om en løsning. OSCE har det overordnede ansvar for processen. Den underbygges bl.a. af EU's visa-restriktioner over for repræsentanter for de transnistriske myndigheder, der er indført for at øge presset for konstruktiv deltagelse i forhandlingerne. EU stiller også – sammen med Europarådet – statsretlig ekspertise til rådighed for den kommission, der skal udarbejde en ny forfatning.

OSCE og EU har også et tæt parløb, når det kommer til konkrete og praktiske indsatser i felten. I Makedonien har OSCE været hovedkraften i træning af en multietnisk politistyrke – et område hvor OSCE har opbygget særlig ekspertise. EU's politimission i Makedonien har en overvågende funktion og forestår rådgivning af de lokale politimyndigheder med sigte på det strategiske mål, tilnærmelsen til EU. En tæt løbende koordination mellem OSCE-missionen og EU's politimission sikrer den bedst mulige arbejdsdeling i det daglige arbejde.

EU bidrager løbende finansielt til OSCE's projektarbejde. I 2003 har Kommissionen bl.a. givet 1 mio. euro til OSCE's politiprogrammer i Kirgizistan. Kommissionen støtter også – og ikke mindst – en række af ODIHR's demokratiseringsprojekter.

4. OSCE i felten

OSCE's 17 feltmissioner er en vigtig praktisk del af organisationens virksomhed. Over 75% af OSCE's budget går til missionerne og omkring 90% af organisationens ca. 4.000 medarbejdere er beskæftiget i felten. Indsatsområdet er bredt.

De fleste missioner har projekter både inden for demokrati og menneskerettigheder, økonomi og god regeringsførelse samt sikkerhedsområdet – eller mangesidede projekter, der kombinerer flere elementer.

På *Balkan* (Albanien, Bosnien-Herzegovina, Kroatien, Makedonien, Serbien og Montenegro, Kosovo) har OSCE sine største feltmissioner. Menneske- og mindretalsrettigheder, tilbagevenden af flygtninge, forsoning, opbygning af retsstater, civilsamfund og medier er de centrale indsatsområder. Projekterne spænder lige fra polititræning og rådgivning i forbindelse med ny lovgivning til opbygning af multietniske uddannelsessystemer.

I Kosovo indgår OSCE's mission som en del af FN's administration, UNMIK, med selvstændigt ansvar for demokratisering og institutionsopbygning. En tilsvarende rolle er OSCE tildelt i Dayton-fredsforliget for Bosnien-Herzegovina. OSCE arbejder meget tæt sammen med EU og NATO på Balkan for at fremme de fælles målsætninger. Efterhånden som EU øger sine aktiviteter på Balkan, må OSCE's lokale tilstedeværelse forventes at blive ændret og de fleste steder faset ud til fordel for andre samarbejdsformer.

Det vil give flere ressourcer til arbejdet i andre indsatsområder, hvor OSCE traditionelt har spillet en meget synlig rolle – særlig i Centralasien og Kaukasus – der i fremtiden må forventes at være de største trusler mod sikkerhed og stabilitet.

OSCE's hidtidige hovedindsatser i *Centralasien* (Kazakhstan, Kirgizistan, Tadjikistan, Turkmenistan, Uzbekistan) har været indenfor demokratisering og menneskerettigheder. I de seneste år er der kommet stadig flere projekter til, der tager sigte på sikkerhedsmæssige problemer som f.eks. narkotika- og våbensmugling og anden organiseret kriminalitet, der ikke blot kan destabilisere landene i regionen, men også finansiere terrorisme. Politiprojekter samt projekter på det politisk-militære område, f.eks. minefyndning, er også i vækst. OSCE er i modsætning til en række andre internationale organisationer fysisk til stede i alle fem centralasiatiske republikker og har et godt netværk af kontakter til både myndigheder og civilsamfund.

OSCE's missioner i *Kaukasus* (Armenien, Azerbajjan, Georgien) har lignende brede mandater. I Armenien og Azerbajjan er indsatsen koncentreret om støtte til civilsamfundet, udarbejdelse af lovgivning, træning af journalister og andre områder af betydning for demokratisering

og retsstatsprincipper. I løbet af 2003 er fokus desuden i stigende grad blevet rettet mod projekter inden for polititræning, bekæmpelse af menneskehandel og korruptionsbekæmpelse. Mod slutningen af 2003 fik OSCE-missionen i Georgien efter »Rose-revolutionen« ud over sine løbende opgaver også i opdrag at støtte organiseringen af de præsident- og parlamentsvalg, der har givet landet et nyt demokratisk perspektiv. De nye myndigheder i Georgien ønsker en generel styrkelse af OSCE-missionen, herunder gennem oprettelse af en række nye regionale kontorer.

I Georgien har OSCE desuden længe sammen med FN været engageret i processen for løsning af en række uløste – såkaldt frosne – konflikter, der fortsat truer stabiliteten i området og landets enhed. OSCE overvåger grænsen mellem Georgien og republikkerne Tjetjenien, Dagestan og Ingusjetien i den russiske føderation for at søge at forhindre en import af problemerne i disse republikker ind i Georgien. EU yder finansiel støtte til de georgiske grænsevagter, der beskytter OSCE's ubevæbnede observatørkorps.

OSCE's Minsk-gruppe, der ledes i fællesskab af OSCE-formandskabet, USA, Rusland og Frankrig, spiller hovedrollen i forsøget på at finde politisk løsning på den nu frosne konflikt mellem Armenien og Azerbajjan om området Nagorno-Karabakh. Der er ønske om et øget engagement også af EU, men for øjeblikket er der ringe udsigt generelt til et gennembrud for forhandlingerne.

I *Moldova* har OSCE sammen med Rusland og Ukraine en central placering i forhandlingerne om en løsning af konflikten med udbryderrepublikken Transnistrien. Der er i den forbindelse oprettet en økonomisk fond for at fremskynde tilbagetrækning og destruktion af russisk ammunition fra udbryderrepublikken. Der kunne i løbet af 2003 efter lang tids stilstand konstateres fremskridt angående tilbagetrækningen af ammunition.

OSCE's mission (bistandsgruppe) i *Tjetjenien* lukkede med udgangen af 2002 på grund af de uacceptable betingelser, som Rusland opstillede for dens fortsættelse. Der har siden været fælles overvejelser om forskellige andre modeller for en fortsat OSCE tilstedeværelse, men uden udsigt til en fysisk genetablering af missionen i Groznyj. I marts 2003 udsendte OSCE/ODIHR en mindre teknisk mission af sted i forbindelse med forfatningsafstemningen. På baggrund af de dårlige sikkerhedsforhold i området beslutte-

de ODIHR, i lighed med OSCE's Parlamentariske Forsamling og Europarådet, ikke at sende observatører til præsidentvalget i Tjetjenien i oktober 2003.

OSCE-kontoret i *Belarus'* hovedstad Minsk opererer fortsat men i et stadigt mere undertrykkende politiske klima. Som et af de få internationale håndtag i landet overvåger kontoret situationen, og søger at bidrage til den meget vigtige udvikling af civilsamfundet i Belarus. Det Permanente Råd har løbende stærkt kritiseret de belarussiske myndigheders fremfærd over for medier og civilsamfund, både generelt og i individuelle sager. ODIHR søger ved projekter, seminarer og teknisk rådgivning at udvirke vigtige reformer af bl.a. valglovgivningen, som har betydning for præsidentvalget senere på året. En arbejdsgruppe under OSCE's Parlamentariske Forsamling bidrager endvidere til at fastholde et aktivt engagement i Belarus, særligt gennem forsamlings kontakter med belarussiske politikere.

OSCE's projektkoordinationskontor i *Ukraine* har bl.a. med dansk støtte styrket indsatsen inden for valgbistand med henblik på at bistå myndighederne i forberedelsen af det vigtige præsidentvalg i oktober 2004.

5. OSCE's parlamentariske forsamling

Den Parlamentariske Forsamling (PA), hvis sekretariat har til huse i København, har som hovedopgave at fremme dialogen mellem landenes parlamenter og støtte parlamentariskernes virke, ikke mindst i Europas nyere demokratier. Den Parlamentariske Forsamling mødes fast to gange årligt.

Samarbejdet mellem OSCE's Parlamentariske Forsamling og resten af OSCE-familien, herunder det Permanente Råd af regeringsrepræsentanter i Wien, er under stadig udbygning. Åbningen af Parlamentarisk Forsamlings forbindelseskontor i Wien i begyndelsen af 2003 styrker denne udvikling og støttes aktivt fra dansk side.

Der gøres stadig mere for at skabe en frugtbar gensidig påvirkning. Det fælles engagement i Belarus er et eksempel herpå, ligesom Parlamentarisk Forsamlings dagsorden og vedtagelser i stigende grad indgår som del af det samlede OSCE's dagsorden og debat.

Hermed slutter redegørelsen.

99. møde

Tirsdag den 1. juni 2004 kl. 12.00

Dagsorden

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om næringsbrev til fødevarerbutikker.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 17/3 2004. Første behandling 13/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (Frakendelse af næringsbrev).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 17/3 2004. Første behandling 13/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 190:

Forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder, lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. og forskellige andre love. (Etablering af tagboliger og omdannelse af ledige erhvervslokaler til boliger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 15/4 2004. Betænkning 25/5 2004. Anden behandling 27/5 2004. Tillægsbetænkning 27/5 2004).

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 191:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (Midlertidige aflastningsboliger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 15/4 2004. Betænkning 4/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 205:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Christianiaområdet. (Ændret formål og ejerskab til området m.v.).

Af forsvarsministeren (Svend Aage Jensby).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 16/4 2004. Betænkning 13/5 2004. Anden behandling 18/5 2004. Tillægsbetænkning 27/5 2004).

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 201:

Forslag til lov om godkendelse og syn af køretøjer.

Af trafikministeren (Flemming Hansen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 23/4 2004. Betænkning 13/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 203:

Forslag til lov om ændring af lov om buskørsel og lov om godskørsel. (Fjernbuskørsel, menneskesmugling, transport af dyr, ansvar for økonomiske vanskeligheder samt bortfald af tilladelser).

Af trafikministeren (Flemming Hansen).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 23/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 204:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Betaling for offentlige forretninger og tilsynsvirksomhed m.v.).

Af trafikministeren (Flemming Hansen).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 23/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om Det Ethiske Råd.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 21/4 2004. Betænkning 12/5 2004. Anden behandling 27/5 2004).

10) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre vejafmærkning og andre foranstaltninger med henblik på at fremme cyklisters fremkommelighed.

Af Margrete Auken (SF) m.fl.

(Fremsat 3/12 2003. Første behandling 26/3 2004. Betænkning 13/5 2004).

11) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 187:

Forslag til folketingsbeslutning om et dansk gmo-moratorium.

Af Keld Albrechtsen (EL) m.fl.

(Fremsat 16/4 2004. Første behandling 13/5 2004. Betænkning 26/5 2004).

12) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 142:

Forslag til folketingsbeslutning om at klarlægge mulighederne for nedsættelse af moms på receptpligtige lægemidler.

Af Birthe Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsat 9/3 2004. Første behandling 14/4 2004. Betænkning 19/5 2004).

13) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 140:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af valgfri voksentandpleje for ældre og for udsatte grupper i voksenbefolkningen.

Af Lone Møller (S) m.fl.

(Fremsat 9/3 2004. Første behandling 14/4 2004. Betænkning 12/5 2004).

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Udvidelse af kredsen af personer med dansk indfødsret, der under ophold i udlandet anses for at have fast bopæl i riget, og afkortelse af fristen for optagelse på valglisten, for så vidt angår vælgere, der opholder sig i udlandet eller tilflytter fra udlandet).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 11/12 2003. Første behandling 15/1 2004. Betænkning 27/5 2004).

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om Hovedstadens Udviklingsråd og lov om Hovedstadens Sygehusfællesskab. (Bemyndigelse til fastsættelse af regler om iværksættelse af kommunal anlægsvirksomhed m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 14/4 2004. Betænkning 27/5 2004).

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet og lov om offentlig sygesikring. (Styrkelse af det frie sygehusvalg m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling af 21/4 2004. Betænkning 26/5 2004).

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre for 2005-2007.

Af finansministeren (Thor Pedersen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 30/4 2004. Betænkning 26/5 2004).

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 202:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen).

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 15/4 2004. Betænkning 26/5 2004).

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 228:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Pensionisters adgang til helårsbeboelse i sommerhuse).

Af Jørn Dohrmann (DF) m.fl.

(Fremsat 16/4 2004. Første behandling 18/5 2004. Betænkning 26/5 2004).

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 26/11 2003. Første behandling 10/12 2003. Betænkning 27/5 2004).

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 179:

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love. (Regelforenkling på det familieretlige område m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 10/3 2004. Første behandling 17/3 2004. Betænkning 27/5 2004).

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 231:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Mindstestraf for voldtægt, skærpelse af straffen for særlig farlig, rå eller ydmygende voldtægt og af straffen for voldtægt mod børn under 15 år samt indførelse af straf for uagtsom voldtægt). Af Peter Skaarup (DF) m.fl. (Fremsat 20/4 2004. Første behandling 10/5 2004. Betænkning 27/5 2004).

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 232:

Forslag til lov om ændring af lov om undersøgelseskommissioner. (Ændring af revisionsbestemmelse). Af Christian Mejdahl (V), Svend Auken (S), Poul Nødgaard (DF), Kaj Ikkast (KF) og Margrete Auken (SF). (Fremsat 23/4 2004. Første behandling 10/5 2004. Betænkning 26/5 2004).

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder (sameksistensloven). Af fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel). (Fremsat 19/2 2004. Første behandling 12/3 2004. Betænkning 26/5 2004).

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 239:

Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. (Justering af regler om plantedække og efterafgrøder m.v.). Af fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel). (Fremsat 29/4 2004. Første behandling 12/5 2004. Betænkning 26/5 2004).

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 238:

Forslag til lov om afgift af mineralisk fosfor i foderfosfat. Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 28/4 2004. Første behandling 12/5 2004. Betænkning 19/5 2004).

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 214:

Forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel virksomhed, lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven) med flere love. (Ændring af Finanstilsynets og Fondsrådets kompetenceområder, Fondsrådets sammensætning, kontrol af visse virksomheders overholdelse af regler for finansiel information, SE-selskaber).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 22/4 2004. Betænkning 13/5 2004).

28) Anden behandling af lovforslag nr. L 215:

Forslag til lov om ændring af lov om fond til investeringer i vækstmarkeder m.v. (Nedlæggelse af IFV-fonden).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 22/4 2004. Betænkning 13/5 2004).

29) Anden behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., lov om ejerlejligheder, lov om leje af almene boliger, lov om afgift ved udstykning m.m. og lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Forsøg med salg af almene familieboliger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 17/3 2004. Første behandling 30/3 2004. Betænkning 27/5 2004).

30) Anden behandling af lovforslag nr. L 236:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning. (Sikring af uafhængighed i den overordnede infrastruktur, ændring af kapitalbegreber, markedsovergang for miljøvenlig elektricitet, fremme af vindmølleudbygning, privat ankenævn på energiforsyningsområdet, anvendelse af brændsler i kraft-varme-værker m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 21/4 2004. Første behandling 6/5 2004. Betænkning 26/5 2004).

31) Anden behandling af lovforslag nr. L 233:
 Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven. (Konsekvensændringer som følge af lov om ændring af lov om elforsyning m.v.).
 Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
 (Fremsat 21/4 2004. Første behandling 6/5 2004. Betænkning 26/5 2004).

32) Anden behandling af lovforslag nr. L 216:
 Forslag til lov om CO₂-kvoter.
 Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
 (Fremsat 31/3 2004. Første behandling 22/4 2004. Betænkning 26/5 2004).

33) Anden behandling af lovforslag nr. L 229:
 Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven, ligningsloven, lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter og lov om afgift af svovl. (Den skattemæssige behandling af CO₂-kvoter og tilpasninger af CO₂-afgiften for det kvoteomfattede brændselsforbrug).
 Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
 (Fremsat 14/4 2004. Første behandling 22/4 2004. Betænkning 26/5 2004).

34) Forespørgsel nr. F 57:
 Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren [om anvendelse af organisk affald og restprodukter til energi- og transportformål og om indførelse af brint i energi- og transportsektoren].
 Af Anne Grete Holmsgaard (SF) og Aage Frandsen (SF).
 (Forespørgslen anmeldt 23/4 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 29/4 2004).

35) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 132:
 Forslag til folketingsbeslutning om kommunal anvisningsret i privat udlejningsbyggeri.
 Af Keld Albrechtsen (EL) m.fl.
 (Fremsat 25/2 2004).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 183: Forslag til lov om næringsbrev til fødevarerbutikker.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
 (Fremsat 17/3 2004. Første behandling 13/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 113 stemmer (V, S, DF, KF, SF, EL og KD) mod 5 (RV).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 184: Forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (Frakendelse af næringsbrev).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
 (Fremsat 17/3 2004. Første behandling 13/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 107 stemmer (V, S, DF, KF, SF, EL og KD) mod 4 (RV).